

Visoke frekvencije

Upute za korištenje:

Da se kreće i da nema stajanja.

PJESMA ANTIPJESNIKA

Ostavite uvjerenje da su ove riječi

Raspoređene u duhu umjetnosti

Da su raznovrsne

I da upućuju na dubinu izraza.

Ovaj je tekst

Samo pisan u stihovima

Jer ima nešto u njima

Što djelu daje visoku vrijednost

Bez obzira na to što se govori,

Što se prikazuje i ukazuje.

Tako će ova pjesma biti

U stihovima, s ponekom rimom

S ponekom usporedbom,

S ponekom kritikom

Svijeta u kojem je stvarana

U eri interneta i televizije

Kratkih senzacija

U eri čestih negativnih vijesti

I rijetkih pozitivnih

Ali nepoznatih, sakrivenih

Koje nitko ionako nema strpljenja

Čitati od početka do kraja.

U eri u kojoj članci na portalima

Počinju s naslovima:

Nikad nećete vjerovati...
Mislili ste da znate kako ovo raditi...
Skandal u kući poznate...
Žena nogometaša podijelila sliku...
Koja je prava istina?
Sada postoji veći razlog za...
Pogledajte što se krije...
Nije trebalo dugo da...
Znamo kako možete...
Nikad ne biste pogodili...
Ovaj simptom ukazuje na...
Kako se najbolje riješiti...
Trikovi koje niste znali...
Kako poboljšati...

Voljeli smo se na križanju
Uvijek u najboljem izdanju.
Otišli bez pozdrava
Glavom bez obzira

Unesite password za nastavak
Odaberite sadržaj koji želite gledati
Ovo su poznate serije
Ovo su novi filmovi na platformi
Ovo su nagrađeni dokumentarci
Kliknite.
Uljuljajte se u fotelju ili krevet

Zaogrните se dekom
Zaboravite na stvarnost
U kojoj nema romantičnih trenutaka
I slučajnih susreta
U kojoj ti isti susreti na ekranu
Postaju početne točke Velikih događaja
Koji usmjeruju putanju lika u nepoznato
U uzbuđljive avanture
Koje upotpune njegov život
Dok u stvarnosti postoji samo kaljuža
Svakodnevnih ponavljanja
Svakodnevnih negiranja
Korupcije, lopovluka, manipulacije,
Licemjerstva, laži, neprirodnog smijeha,
Natjecanja u životnim postignućima
Bez pogleda na sudruga trkača
Samo s pogledom na cilj
Iz kojeg se nazire sjaj zlata i čvrsti stisak
Čovjeka u odijelu s lošim zadahom
Mega naslovnica u časopisu žute štampe
Story na Facebooku s nekoliko tisuća lajkova
Sa statusom od stotinu komentara
S milijun Youtube pregleda
Na kojem se prikazuje
Vožnja BMW-a tristo na sat
I smrt nevažnog pješaka
I izostanak pritvora

I odbačena optužnica za prekršaj
I očevo rukovanje
S čovjekom u odijelu s lošim zadahom.

Voljeli smo se na križanju
Uvijek u najboljem izdanju.
Otišli bez pozdrava
Glavom bez obzira

Oprostite ovoj generaciji
Što šuti, što se sklanja, što se povlači
Što je izgubljena.

Ona ne živi u ovome svijetu
Jer nikada nije započela
Borbu za svoju egzistenciju
Jer joj se lakše ulogirati
Nego otvoriti vrata i izaći

U hladnoću
Smočiti se na kiši
Gaziti po snijegu
Disati hladan zrak mraza
Trpjeti znoj na žegi
Vjerovati da je Zemlja okrugla
I da globalno zagrijavanje postoji.

Oprostite ovoj generaciji
Što svoju sreću pronalazi u ekranu
U napisanim životima, zapletima i raspletima

Nadajući se da će jednoga dana i ona
Proživjeti sastave, raspade, izdaje,
Ljubavi i mržnje, velika prijateljstva i ljubav roditeljstva.
Oprostite generaciji izostanak kritičkog razmišljanja,
Degradaciju jezika,
Izraze emocija putem emotikona.
Oprostite želju za instant slavom
Težnju ka uspjehu bez rada i truda,
Za snove o velikim brojkama i proširenim ormarima
S markiranom odjećom i velikim ogledalom
Na kojem se ocrtava vitko tijelo,
Debele, napučene usnice i duge trepavice,
Besprijekorna koža i savršena proporcija ovalnog lica,
Duge i guste plave kose i pravilnih obrva
Bilo nacrtanih, obrezanih ili prirodnih.
Najviše oprostite onima povučenima
Onima nesnalažljivima
Onima koji su podučavani drugačije
Oni se jednostavno ne snalaze.
Gutaju svoju vlastitu kiselinu
Žvakaću neprobavljivo
Tuku se sa sjenom
Svog vlastitog neuspjeha
Svoje ružnoće u odrazu.

Voljeli smo se na križanju
Uvijek u najboljem izdanju

Otišli bez pozdrava

Glavom bez obzira

Oprostite generaciji

Što je ne čine sretnom

Male stvari

Što uvijek želi

Biti dio svake senzacije

Jer ona je izgubljena u dubini sadržaja igara

Gdje klik ostvaruje,

Obogaćuje i liječi,

Prikuplja novčiće,

Rješava zagonetke

Preskače prepreke.

Gdje se prikazuju samo vrhunci života

A oni dijelovi između, odbacuju kao bezvrijedni

Jednako kao i njihovi životi.

•

Gigo, muškarac u kasnim tridesetima dolazi na scenu s ljestvama u rukama. Kad postavi ljestve vrati se po luster. S njim u rukama se pokušava popeti na ljestve. Kad to uspije, s ponekim zastajkivanjem, Gigo zakači luster. Odmah nakon, pogleda u publiku.

GIGO (*prijeteći*): Šta gledate? Ha? Jel vidite nešto?

Gigo siđe s ljestvi i dođe do publike koju duboko gleda, svakog od njih posebno. Odjednom se začuje zvuk granate i odmah poslije padne luster.

GIGO (*koji mirno stoji, gleda superiorno publiku i podigne obrvu*): I tako sve počinje.

Gigo otrči, ali se ubrzo vrati, gleda publiku i osluškuje tišinu. Zatim podigne prst.

GIGO: A ovako sve završava. S tišinom.

Gigo se znalački nasmije te opet ode.

•

Otac i odrasli sin lagano prilaze publici tako da Otac malo gura Sina. Sin jede štapiće ili neku drugu slasticu. Otac mu neverbalno sugerira da podijeli to što jede. Sin odmahuje glavom.

OTAC (*povlađujući, nježno*): Evo daj ovoj gospođi u prvom redu. Pa neće biti smak svijeta.

Sin determiniramo odmahuje glavom.

OTAC (*publici*): Ja se ispričavam. On je jedino dijete i nije naučio što znači dijeliti. (*pokazujući na gospodina u publici*) Daj njemu. Ajde samo jedan. Zar ne da želite, gospodine?

Sin i dalje odmahuje glavom.

OTAC: A onoj mladoj djevojci?

Sin gleda u djevojku.

OTAC: Ona je sigurno gladna. Vidim u njezinim očima.

Sin i dalje samo gleda.

OTAC: Moraš se približiti.

Otac pokušava pogurnuti Sina, ali on i dalje stoji na mjestu i pozorno gleda djevojku.

OTAC: Samo jedan. I onda odlazimo. Sve ostalo u vrećici ostaje tebi.

SIN: Ne dam.

Sin otrči sa scene.

OTAC: Ja se ispričavam. Dobar je u duši, samo je malo škrt. Žena i ja pokušavamo na sve načine da ga naučimo da dijeli igračke s djecom ili da donira svoju staru odjeću, ali nikako.

Znate, on je naš mali sin i želimo ga naučiti da je dijeljenje lijep čin i da će mu se to stotruko vratiti. Eto. Neću vas više zadržavati. Vi nastavite dalje.

Otac ode za sinom.

•

1

Zvuk najave Disney kompanije (ili nešto slično). Zatim lagana glazba koja podsjeća na uvode filmova i serija romantičnog sadržaja.

Na sceni stoji mladić i gleda u daljinu. Vrijeme je kasnog hladnog i maglovitog poslijepodneva. Glorija, mlada djevojka u ranim dvadesetima dolazi na sceni u odjeći ranog devetnaestog stoljeća, iz vremena romantizma. Ona ulazi oprezno, pokunjeno, kao da se nalazi u lovu i kao da je ispred nje uznemirena životinja. No, to je samo Damian, mladić u kasnim dvadesetima, jednako tako u odjeći tog istog razdoblja, koji mirno promatra prirodu.

GLORIJA (*s dozom opreza*): Potrebni ste unutra.

DAMIAN: Što se tako šaljate. (*posprdno*) Vaša haljina šušti toliko da sam je čuo kad ste izašli iz kuće.

GLORIJA: Nisam Vas htjela uznemiriti.

DAMIAN (*hladno*): Pa tu više nema spasa. Tko me traži? Majka?

GLORIJA: Da.

DAMIAN: Recite joj da nisam zainteresiran.

Glorija duboko uzdahne kako bi skupila hrabrost.

GLORIJA (*s oštrinom u glasu, gotovo pobunjenički*): Ja nisam pismonoša. Izvolite unutra pa se dogovorite s njom.

DAMIAN (*i dalje ponosno*): Ne želim se s njom dogovarati. Meni nije do razgovora. Recite im da sam otišao i da niste imali kome prenijeti poruku.

GLORIJA: Bojim se da nas gledaju s prozora.

Damian pogleda prema gore tamo negdje gdje se nalazi prozor te s gađanjem odvrti pogled.

DAMIAN (*gotovo ljutito*): Onda recite da sam samo šutio. Vi ste svoje obavili. Izvolite otići. Ostavite me sama.

Glorija ode sa scene. Damian i dalje mirno stoji i uporno gleda u jednu točku u prirodi. Glorija se vrati, ovaj put brže i odlučnije.

GLORIJA: Vaša majka Vam poručuje da Vas ostavlja i prepušta ocu na milost ili nemilost.

DAMIAN (*s podsmjehom*): Rekli ste da niste poštar. Kako to da ste ponovno došli?

GLORIJA: Vaša majka me zamolila. A ja ne mogu odbiti jer ona ne može hodati zbog...

DAMIAN (*prekine je naprasno*): Uganuća od prije godinu dana zbog kojeg još uvijek pati i ne želi vidjeti doktora. A gdje su sluge?

GLORIJA: Blizu je večere. Oni rade.

DAMIAN: Stalno netko nešto radi. (*zamišljeno*) Pa i ja bih trebao nešto. (*Damian duboko uzdahne*) Recite mojoj majci da sam spreman prepustiti se na nemilost svog oca, jer milost on nije u stanju pružiti. Uz to joj napomenite kako sam odlučio da Vas neću ženiti. Spomenite to i svojem ocu koji je također sudjelovao u dogovoru. Recite svima, što se mene tiče. Ja sam čvrsto odlučio. Tako da Vas više ne moraju slati pred moje oči u nadi da ću se ugledati u Vas. Uz to, molio bih Vas, kad već prenosite poruke, da podsjetite Bojana da pospremi one sasušene biljke s radnog stola. Večeras ću pisati.

GLORIJA (*hladno i službeno*): Prenesite ju sam. Ja se moram vratiti u salon.

Glorija naprasno ode. Damian se lagano nasmije na Glorijinu žestinu te i on ode na drugu stranu.

•

Djed Mraz dolazi na scenu noseći stolac. On sjedne prema publici, skine kapu i bradu. Počinje se vrpeljiti, rukom pokušava implicirati da želi nešto reći, ali kao da ne zna odakle bi počeo. Zatim se okrene od publike jer mu nema smisla njima ništa govoriti. Nakon nekoliko trenutaka dvoumljenja, opet se okrene prema publici, gleda ih, slegne ramenima, raširi ruke.

DJED MRAZ: Ja kriv?! Ja da sam nekoga upucao?

Djed Mraz mahne rukom.

DJED MRAZ (*još začudnije*): Ja kriv?!

Djed Mraz ljutito ustane, uzme stolac i ode.

•

2

Na sceni se nalazi komoda s knjigama, neka vitrina, stol i nekoliko stolica. Na jednom od njih sjedi Glorija i čita knjigu sa smiješkom na ustima. Damian naglo uđe u prostoriju ne obazirući se na nju. Direktno pohita prema komodi i počinje pretraživati ladice. Kad od prve ne nađe što traži, pogleda Gloriju, te usputno dalje traži.

DAMIAN: Vi ovdje već dugo čitate?

Glorija podigne pogled prema njemu.

GLORIJA: Koliko je sati?

DAMIAN: Skoro će četiri.

GLORIJA: Došla sam ovdje nakon ručka.

DAMIAN: Puno vremena posvećujete čitanju. Ne bih Vam to preporučio.

GLORIJA: Knjiga koju upravo čitam je zanimljiva.

DAMIAN (*mumljajući*): Mhm.

On ne može naći što traži počinje pretraživati među knjigama na vitrini.

DAMIAN: Jeste li vidjeli metke?

GLORIJA: Nisam.

DAMIAN: Ostavio sam ih jučer ovdje na komodi i sad su nestali. Trebaju mi za vježbati. Sutra ranom zorom idem u lov.

Glorija ne odgovara, a on je na trenutak promatra.

DAMIAN (*iz visoka*): A jeste li čitali Byrona?

GLORIJA: Ne.

DAMIAN: Ja jesam. Možda bi mogli i Vi. Na primjer, njegova knjiga *Childe Harold* oplemenjuje čitatelja tako što se opisuje putovanje koja samo po sebi oplemenjuje svakog hrabrog čovjeka koji se upusti u tu avanturu. (*Damian pozorno promotri Gloriju*) A što Vi čitate?

GLORIJA: *Candidea*.

DAMIAN: Ah, to je previše filozofsko za moj ukus.

GLORIJA: Možda za Vas. Za mene nije.

DAMIAN: To je i problem. Previše filozofije za žensku glavu nije nikako dobro. Ne samo da šteti njoj, nego i svima u njezinoj okolini. Bolje Vam je da uzmete Austen. To bi pasalo Vašem ukusu i stasu. Mogli bi ste se upuštati u kojekakve salonske razgovore s mladim damama Vašeg uzrasta. Raspravljati o crtama likova, kakve su im manire te tko je u koga zaljubljen. Jer to je Vama uvijek važno.

Damian se posprdno nasmije.

GLORIJA (*s laganim smiješkom na licu*): Pročitala sam sve od nje.

DAMIAN: I što mislite?

GLORIJA: U redu je.

DAMIAN: Nemate neki konkretniji komentar na nju? (*podrugljivo*) Možda se za nju ništa smislenije ni ne može reći. Površno štivo s ljubavnim zapletom.

GLORIJA (*ne obazirući se na njegov zajedljiv komentar*): Za nju stoje samo hvale. Ali, molim Vas, ne želim sada o tome razgovarati.

Damian uzme trenutak kako bi povjerovao u ono što je čuo.

DAMIAN (*napadački*): Hoćete reći da Vas uznemiravam?

GLORIJA: Nikako. Samo sam udubljena u štivo pa Vas ne mogu pratiti.

DAMIAN (*gordo, dureći se*): Pa dobro onda. Neću više ništa pitati. Ako Vas moja prisutnost smeta, onda...Ja ću iz ovih stopa izaći...

On naglo i ljutito izađe. Brzo se vrati te pokupi pušku koja se nalazila iza komode.

DAMIAN (*u odlasku*): Ako pronađete moje metke, stavite ih na vidljivo mjesto. Molim.

•

Zvuk najave koji podsjeća na zvuk filmske kompanije Columbia.

Na projekciji se prikazuje muškarac u tridesetim godinama, Tino. Prostor koji se nalazi je svemirski brod. Kroz scenu se provlači napeta neprizorna glazba.

TINO: Sonja? Di si? Sonja?

Na scenu dođe Sonja, stara žena kojoj je potreban štapić za hodanje. Ona sjedne na stolicu jer stajati ne može.

TINO: Dobar dan, ja bih trebao Sonju.

SONJA: Ja sam Sonja.

TINO (*nostalgično*): Sonja.

SONJA: Da, da. Ista ona.

TINO (*šokirano, ali i tužno*): Znao sam da si ostarjela, ali nisam znao da si tako.

SONJA (*ironično*): A kako drugačije? Prošlo je pedeset godina.

TINO: Znam, znam. Samo što... Drago mi je da te vidim.

Sonja ne kaže ništa.

TINO: Vjerojatno si čula zbog čega te zovem.

SONJA (*osorno*): Jesam.

TONI: To je jedini način da se spasi Zemlja.

SONJA: Dobro.

TONI: Nećeš ništa reći?

SONJA (*slegne ramenima*): Ti si mene zvao.

TONI: Nemoj tako hladno Sonja. Samo sam tebe sanjao tih pedeset godina koliko putujem. U mojim snovima proživjeli smo cijeli život, ostarjeli čitajući knjige pred kaminom, imali djecu i unuke...

SONJA (*hladno konstatirajući*): Ja ih imam. I djecu i unuke.

TONI: Pretpostavio sam. To je dobro. Ja sam tako htio. I to sam ti rekao kad sam odlazio. Da živiš svoj život kao da nikad nisam postojao. Da se udaš, da imaš djecu.

SONJA: I jesam. Sve to.

TONI (*skeptično*): A s kime, ako smijem pitati?

Sonja uzme trenutak.

SONJA: S tobom.

Toni zastane na trenutak pozorno gledajući Sonju preko videopoziva.

TONI: Molim? Kako sa mnom?

SONJA: Ostala sam trudna. Nisam ti ni stigla javiti kad sam saznala jer si već bio u raketi za postaju. Onda više nisam ni htjela. Ionako se ne bi vratio, pa bilo to iz zbog vlastitog djeteta.

Tino pogne glavu.

TONI: Trebala si mi reći...

SONJA: Zašto?! Udala sam se i dijete je postalo njegovo.

TONI: A za koga?

SONJA: Za Nikolu.

TONI: Mog brata blizanca?

SONJA: Sad sin liči na njega. Nitko nikad nije posumnjao. Rekla sam mu da sam ga oduvijek voljela, pa čak i kad sam bila s tobom.

TONI: I povjerovao ti je?

SONJA: Da.

TONI: A je li to bila istina?

Sonja ništa ne kaže.

TONI: Dobro. Možda i bolje da šutiš. Neke stvari nek ostanu neizrečene. Ionako nisu bitne. Samo mi reci jesi li bila sretna?

SONJA: Tako, tako.

TONI: Kako to misliš?

SONJA (*hladno napadački*): Tvoj brat me brzo ostavio i ostala sam samohrana majka. Vidi se genetska sličnost u ponašanju. Obojica ste me ostavili.

TONI (*očajno*): Oprosti. Ali nisam imao izbora kad su mi rekli da je ovo jedini način da se spasi svijet i da im je potreban moj doprinos.

SONJA: Kako god. Ne zanima me.

TONI: Pokušaj me razumjeti.

SONJA: Razumijem ja tebe. Ali probaj i ti shvatiti da ja uopće nemam želje da se s tobom opraštam. To smo obavili prije pedeset godina.

TONI (*očajno, pokušavajući vratiti razgovor na pravi put*): Ali ovo je zadnja prilika. Kada sam se probudio rekli su nam da nema drugog načina da riješimo komet osim da se zabijemo u taj kamen pa da se rasprsne na milijun dijelova koji neće prijetiti Zemlji. Prijetiti tebi.

SONJA: Pa dobro. I šta sad?! Ti si tamo otišao da se ubiješ i da spasiš cijeli svijet. To je mogao ići i netko drugi.

TONI: Ali tada nismo znali. Mislili smo da ga možemo uništiti laserom.

SONJA (*ljutito*): Sad znaš. I eto ti na. I bolje tako. Da umreš. Jer ako se vratiš, bolje da te nema. Ni tebe, ni tvog brata blizanca.

Toni duboko uzdahne.

TONI (*iznimno emocionalno*): Dobro sad Sonja. Pusti njega i sve što je bilo. Imam samo pet minuta za razgovor. Htio sam ti reći da sam te uvijek volio, ali okolnosti nam nisu bile naklonjene. I sad sam tu da te čujem po posljednji put. Da ti kažem kako si mi uvijek nedostajala. Da sam te volio. Da te još uvijek volim i kad te vidim tako staru. Volio bih da sam proživio svoj život s tobom, a ne umro u svemiru s trideset i pet. Strah me, Sonja. Užasavam se. A nisam imao koga nazvati. NASA nije mogla pronaći kontakt mog brata, jedinog živog člana moje obitelji. I ostala si samo ti da te čujem i da te vidim po posljednji put.

SONJA: Nemaš što previše za vidjeti.

Brod se počinje tresti.

TONI: Evo, počelo je. Ja ću uskoro otići.

SONJI (*ironično*): Kao da već nisi.

TONI (*očajno, na rubu plača*): Nemoj tako Sonja. Pa ja ću umrijeti.

SONJA: Ja sam već davno.

Čuje se napeta glazba, zatim sudaranje, prekid veze, pa još jača glazba koja prelazi u sentimentalnu. Sonja lagano sa štapom u rukama odlazi sa scene.

•

Naratorica, starija žena stoji i čita tekst. Pokraj nje se vrzma Redatelj, ekstravagantnog, umjetničkog izgleda, nepočeshljane kose, i u prevelikoj i nesparenoj odjeći. Kako naratorica čita, tako se redatelj oko nje kreće, gestikulira, radi grimase prema kojima se može vidjeti na koji način želi da čita. On rukama dirigira brzinu, mjesto na kojem treba stati, lupa nogama o pod te skače kad je potrebno. Ponaša se kao dijete koje svojim tijelom pokazuje što želi. Čitanje teksta prati glazba primjerena za filmove za djecu.

NARATORICA: U zemlji tamo, tamo daleko, u dalekom dijelu svemira živjela je kraljevska obitelj. (*Redatelj maše rukom da se čita što brže što Naratorica i čini do granice razumljivosti*) Princ, dobar u duši, dugo je godina tražio ljubav svog života da bi je u svojoj trideset i petoj godini života pronašao u običnoj pučanki s iskrenim osmjehom. Njegovi

roditelji isprva su bili sumnjičavi prema odabranici s obzirom na to da se nije znalo njezino pravo porijeklo. Viktorija, kako se zvala, bila je usvojeno dijete ostavljeno na pragu vrata seljačke obitelji dobrog srca jedne hladne zimske noći. Kako se princ iskreno zaljubio, slijedilo je vjenčanje, a odmah nakon u veselu obitelj pristigla je i princeza, (*Redatelj ukazuje da se stane i posveti pažnja ovom dijelu*) plave kovrčave kose i velikih očiju. Idila u mladoj kraljevskoj tročlanoj obitelji potrajala je do trenutka kada je princeza prestala puzati i početi hodati. Na veliko iznenađenje njezinih roditelja, (*Redatelj pokazuje da se taj dio kaže glasno*) svaki njezin korak bio je popraćen velikim udarcem, takvim da se cijelo kraljevstvo treslo. (*Redatelj svojim skakanjem ukaže na dramatičnost u ovom dijelu*) Svaki korak značio je omanji potres. Svako trčanje princeze po hodnicima palače iziskivalo je od pučana prikrivanje ušiju. (*Redatelj pokazuje da se ovaj dio može nešto i preskočiti pa Naratorica preskoči poneku riječ i zamijenila s - mhm, mhm*) Do svoje šesnaeste godine, princeza je bila primorana što manje hodati, no svaki put kad je iz silne želje stala korak, dva, cijelo kraljevstvo je proklinjalo njezino postojanje. Roditelji su iz očaja bili primorani poslati je na (*Redatelj pokazuje da se taj dio pročita sporo i s naglaskom*) daleki put, iza sedam gora i sedam mora, u zabačenu utvrdu izoliranu zvukom i dovoljno udaljenu od kraljevstva u kojoj joj sloboda kretanja ne bi bila ograničena (*Redatelj pokazuje da brže ovo pročita jer nije toliko značajno*). Princeza se tog jutra oprostila s uplakanom majkom i ocem te samo s kovčegom u rukama krenula na putovanje. Na putu su je zaustavljali neki stanovnici prirode žaleći se na buku koju je proizvodila. Ipak, nisu svi bili toliko ogorčeni. Mladi zec zahvalio joj je što ga je probudila jer je već kasnio na posao. Osim njega, poveselio joj se dabar. Njemu je bilo drago da je buka njezina lakih koraka nadglasala lupanje njegove žene koje je trajalo od kad se vratio s noćnog druženja s krticama. Tri je dana princeza putovala dok u sutonu četvrtog, (*Redatelj pokazuje da se sad tu može zaustaviti i čitati s pozornošću*) nije stigla pred velika drvena vrata okružena gorostasnim bedemima. (*Redatelj pokazuje da se sljedeći dio može i preskočiti, mršti se jer je nebitna informacija*) Ispred njih je stajao starac mutnog pogleda s ključevima u rukama koji ju je uputio u bedem i odmah zaključao vrata za njom. Sva umorna i žedna vode, princeza je bez pitanja pohrlila unutra. (*Tu već treba posvetiti pažnju, ukazuje redatelj*) U njemu nije našla nikoga osim tvrde tišine i zvuka svojih vlastitih koraka koji su se odbijali od unutrašnjih zidova. Spustila je kofer i potrčala. Tresao se bedem, ali nitko se nije žalio i vikao na nju. Nitko nije prikrivao uši, a ni sklanjao pod stol. Na trenutak je bila sretna. Tako (*Redatelj pokazuje da se sljedeći dio kaže glasno i naglašeno*) dugo dok se nije pojavio on, visok i krupan mladić, prestar u izgledu za svoje godine. Isprva ga nije čula, samo vidjela. Zaustavila se ispred njegove pojave, pogledala u lice i pitala tko je.

On joj je odgovorio da je seljak iz obližnjeg sela kojeg su stanovnici zatvorili zbog lakog koraka kojeg nitko nije mogao čuti čak ni kada je nogom glasno lupkao o pod. Bojali su se, kaže, da će iskoristiti tišinu svoje kretnje za kakve opasne radnje poput pljačke ili teže zločina. Princeza je ipak bila ljubomorna na njegovu tišinu prolaza, kao što je on bio ljubomoran na pozornost koju je privlačio njezin korak. Tako su odmah uspostavili prisan odnos. Koračali su na način da je ona stala korak, a on odmah za njom vjerujući da je to njegov korak koji se čuje. Plesali su zajedno postavljajući noge na isti način, plesali su u istom ritmu tako da je princeza na trenutak povjerovala da udarac ne proizvode samo njezina stopala, nego i njegova.

Naratorica se zaustavi, a Redatelj čeka kraj.

NARATORICA: Živjeli su tako do kraja života. (*ne čitajući*) To je to.

Redatelj dramatično mahne rukama te odlazi sa scene.

REDATELJ (*ljutito, malo vičući, malo šapćući, u odlasku*): To je kraj?! Kako je to kraj?! Nije to kraj. Treba ga nadopisati. Treba biti nešto dramatično. Da se situacija izvrne. Da se preokrene. Da se odštopa. Da se probuši. Da se rasprsne. Da se čuje. Da se da značaj cijeloj priči. Živjeli su sretno do kraja...(*Redatelj se podrugljivo nasmije*). Treba nešto napraviti s pričom...da se zaplače. Da se vikne. Da se ustane sa stolice. Da se udari šakom i buni protiv nepravde. Da se smije zbog pravde. Da se ima o čemu govoriti, raspravljati, pisati u novinama, ponavljati na ulici, negirati tuđe riječi...

Redatelj ode.

•

Muškarac odjeven u crnu odjeću dopuže na scenu. On je lav koji njuška okolo. Sa suprotne strane dolazi lavica, žena odjevena u crno. U pozadini svira glazba uvodne špice National Geographica.

Do njih, ali sa sigurne udaljenost se pojavi kameraman sa stativom i kamerom koja sve to snima.

Muškarac protrese grivu i počinje se približavati ženi. Ona se odmiče dok on urlikne kako bi je zaustavio. Žena urlikne natrag. Oni počinju proces udvaranja, lava prema lavici. Ona ga

ne prihvaća od prve, nego se brani šakama, glasom i položajem tijela te očima uprtim u njegovo.

Iza prvog kamermana pojavi se drugi kamerman, isto sa stativom i kamerom koji snima kako se snima scena.

S vremenom lavica počinje popuštati pa dopusti lavu da je ponjuška. Ona i dalje tu i tamo urlikne, ali on je sve bliže i počinje se penjati na nju. Počinje proces parenja gdje lavica leži mirno, a lav je na njoj.

Iza drugog kamermana se pojavi treći koji snima kako se snima scena koja se snima.

Nakon što lav završi, ustane na dvije noge i ode bez pozdrava. Lavica također ustane na noge, rastegne se i ode na suprotnu stranu. Svira odjavna špica National Geographica. Kamermani raspremaju kamere te se neverbalno dogovaraju gdje će i što, sljedeće snimati.

•

Sandro u pedesetima stoji s lijeve strane scene te je publici okrenut s lijevim profilom. On se obraća nekome tko se nalazi s lijeve strane scene. Čak se i ne vidi cijelo njegovo tijelo, nego je dio zaklonjen. A kako se često saginje jer izražava poštovanje, ponekad se vidi samo njegova stražnjica. Sandro često maramicom briše svoje čelo koje se prekomjerno znoji.

SANDRO (*sporo i sa strahopoštovanjem*): Uvijek sam bio dobar radnik, lavovski radio, bi se reklo i poštovao firmu u kojoj radim. Dolazio sam na vrijeme, nikad nisam koristio bolovanje, osim kad je zaista bilo potrebno, jel. Bio sam dobar s vlasnikom koji je volio osobno poznavati zaposlene. Tako je često pozivao obitelji na večere u svoju kuću, a među njima i moju. (*Sandro pročisti grlo*) Tako sam prije dva dana sa ženom pokucao na njegova vrata, točno u pola sedam, kako je rekao. Sjeli smo za stol kao pristojni ljudi, pričali sa šefom i njegovom ženom općenite stvari, o blagdanima, njihovoj kući, dekoraciji i drugim stvarima. Nismo pričali o firmi, financijama ili išta slično. Jer to bi bilo neprimjereno, jel. Služavka nam je za to vrijeme donosila predjelo, pa glavno jelo i na kraju desert. U međuvremenu je upalila glazbu pa je atmosfera postala opuštenija. No, cijeli vrijeme se pilo vino i svi smo pomalo bili pijani, jel. Kasnije smo se sa stola premjestili u dnevni boravak gdje smo sjedili na sofi i nastavili pričati. Ja sam u tom trenutku postao umoran i na trenutak zaspao. Kad sam otvorio oči, nitko nije sjedio, soba je bila prazna. Ustao sam i počeo tražiti svoju ženu i ostale

ukućane. U tom sam trenutku zalutao u hodnik, otvorio jedna vrata, ona od spavaće sobe i vidio kako šef siluje moju ženu, dok njegova žena i služavka sjede sa strane, s cigaretom u rukama i mirno gledaju što se događa. Pohitao sam da je spasim, ali mi njegova žena i služavka nisu dopuštale, jel. Iako sam muškarac, nisam mogao proći pokraj njih i to mi je zaista neugodno priznati. Tako sam bio sam prisiljen gledati svog šefa kako mi siluje ženu. *(Sandro uzme trenutak kako ne bi potpao pod teške emocije i nastavio pričati)* Dragi kume, ovdje sam da te zamolim da me osvetiš. Da i moj šef gleda svoju ženu kako je siluju, kao što sam to morao ja.

U pozadini se čuje neko mrmljanje Kuma, ali se ne čuje ništa konkretno.

SANDRO: Kako to mislite da ja silujem?

Ponovno mumljanje.

SANDRO: Ja sam mislio da Vi imate ljude za to. Nije to toliko prljav posao. Radili ste i gore stvari. *(mrmljanje u pozadini)* Ima stvari koje ja mogu ponuditi. Naravno da ima. Ne znam sad koje. Ali ja sam vrijedan čovjek. *(mrmljanje u pozadini)* Da dam svoju kćer za jednog od Vas? Neću. *(mrmljanje u pozadini)* Dobro onda, silovat ću je sam. Jeftinije mi je.

Sandro se kiselo nasmije, nakloni i skrušeno se vrati na drugu stranu, preko cijele pozornice.

•

3

U pozadini se čuje komešanje sudionika bala. Glasni razgovori, uzvici, zatim plesni koraci popraćeni klasičnom gudačkom glazbom. U knjižnici sjedi Damian odjeven u odijelo na kojem je odvezao maramu na vratu, skinuo sako, otkopčao košulju te rukom prolazi kroz kosu. U prostoriju naglo uđe Glorija koja se zaustavi čim vidi Damiana.

GLORIJA: Ispričavam se. Nadam se da Vas nisam uznemirila.

DAMIAN *(nonšalantno, kao da ga ne dira njezin ulazak):* Ne, ne. Nikako.

GLORIJA: Ja sam mislila da ste otišli. Pozdravili ste se sa svima prije sat vremena. Nisam znala da još uvijek boravite ovdje. A prtljaga Vam je u kočiji, spremna za polazak.

DAMIAN (*pomalo ljutito što mora potvrđivati očite stvari*): Da, znam.

Glorija kimne te se sjeti zbog čega je ušla u prostoriju pa krene prema vitrini s knjigama i počinje tražiti jednu određenu.

GLORIJA: Došla sam po *Candidea*. Jučer sam ga ovdje ostavila.

DAMIAN (*nezainteresirano*): Nisam ga vidio.

GLORIJA: Ovdje je.

Ona uzme knjigu s police koja se nalazila nedaleko.

DAMIAN (*pozorno je motreći*): Dat ćete je njemu?

GLORIJA: Ako dopuštate. Ovo je knjižnica Vašeg oca pa nije moje da posuđujem knjigu. Iako sam upitala Vašu majku i ona je dopustila...

DAMIAN (*prekine je, osorno*): Nije me briga. Dajte je kome hoćete.

GLORIJA: Hvala.

Ona odlazi.

DAMIAN (*potiho, bojeći se odgovora*): Jeste li onda odlučili?

Glorija se zaustavi te se okrene.

GLORIJA: Oko čega?

DAMIAN: Pa njega naravno. Jeste li pristali? Je li Vas uopće pitao? Koliko novaca Vam je ponudio?

Glorija zastane nekoliko trenutaka zbunjena njegovim pitanjima.

GLORIJA: Na ništa još nisam pristala.

DAMIAN (*s istom žestinom, ljubomorno*): Je li Vaš otac sudjelovao u dogovoru?

GLORIJA: Nema moj otac veze s tim.

DAMIAN: Kako ne? Vaše prošle zaruke je pomno planirao.

GLORIJA: Zamolila sam ga da to više ne radi.

Damian se nasmije na njezinu naivnost.

DAMIAN: Vi hoćete reći da Vaš otac nije imao veze s tim što ste Vi s grofom, s tom rugobom proveli cijeli večernji ples. Što ste tri puta plesali i nakon toga razgovarali o poeziji ili tko zna o čemu. Ja sam se povukao sa strane i promatrao Vas. Vama nije bilo do razgovora te ste često pogledavali po dvorani, tražeći oca da Vas oslobodi od mučnog razgovora. Ja sam to sve vidio. Nemojte poricati.

Glorija uzdahne kako bi se smirila i osmislila odgovor.

GLORIJA: Vi ste nešto krivo vidjeli. Moj razgovor s grofom tekao je onako kako razgovor između dvoje nepoznatih ljudi može teći u plesnoj dvorani. On nije bio pretežito dubok, ali je bio dovoljno pristojan i raznolik. Grof ima nevjerojatan talent da svog sugovornika natjera na da se otvori. On se interesira za tuđe živote. Vašem karakteru upravo nedostaje ta crta i Vi toga niste svjesni. Jer da bi je bili svjesni, shvatili biste da nisam tražila prisustvo svog oca kako bih se riješila sugovornika, nego sam ga tražila kako bih ga upoznala. Moj otac nikad nije radio s grofom, niti je imao tu čast da ga upozna. Zato sam mu htjela omogućiti to zadovoljstvo, no nisam ga pogledom uspjela naći u dvorani. I sad dozvolite da se vratim. Obećala sam grofu posuditi *Candidea*. On me čeka.

Damian brzo progovori da Glorija ne ode.

DAMIAN (*glasnije, čak i bezobrazno*): Vaš otac mora da je sretan. Čak sam uvjeren sam da ga je on pozvao, iako ga, kako kažete ne poznaje (*Damian se lagano nasmije*). A svi već znaju da grof besramno traži ženu već nekoliko godina. Možda je ružan, ali je bolja prilika, čak i od mene kojemu će pripasti ovo imanje.

GLORIJA: Još nisam na ništa pristala.

DAMIAN: A hoćete?

Glorija pogleda u pod.

GLORIJA: Ne znam.

DAMIAN (*ironično, više sebi*): Kad mu uručite ovu knjigu, sve će biti jasno. Iako Vi to niste svjesni.

Damian se s gorčinom nasmije sebi u bradu. Glorija ode.

•

Žena dođe na scenu s velikim plakatom na kojem piše: „Sjela sam i ne mogu ustati.“

Ona okrene plakat na drugu stranu. Tamo piše: „O prolaznicima sve najbolje.,,

Žena ode sa scene. Odmah nakon se na scenu pojavi muškarac koji na sebi ima veliki обруč koji mu omogućava da mu se nitko ne može približiti na metar i pol. Uz to, jedna njegova noga je privezana za uže koje seže iza scene. Njegovo lice je našminkano i odjeven je u upečatljivu odjeću. U ruci mu se nalazi košarica koju stavi ispred sebe. Uzme nekoliko trenutaka te počinje plesati kao što je plesao Charlie Chaplin, bez glazbe. Nakon što koreografija završi, muškarac uzme košaricu i od publike počinje tražiti novac. U tom trenutku se uže napne i muškarac shvati da se mora vratiti.

•

Posljednje riječi umirućeg koji leži na leđima i gleda u „nebo“:

UMIRUĆI: Zmislil sam se kak je čuda rada mela te meteorčiče. Saki den je v osmom mesecu po noći, dok je nas posprajla spat, išla vum, zela si dekicu, legla si na travu i gledala. To su za nju bile suze Sv. Lovre, ali zapraf. Ona je ne znala ka je to obično kameje štero curi z neba i gori po potu. Mislila je ka tam gori sv. Lovro beči i ka to se ide doli do nas. Eh, bila je jedva pismena pa joj čovek nebre zameriti. Završila je štiri razreda osnovne škole i onda je morala delati na gruntu, pomogati tati i mami. Pri jimi doma ga ne bi muške dece, pa su žene se delale, orale, kopale, kuhale, prale. Nema kaj su ne delale. Zmislim se njezinih roki štere su bile cele hrapave od trde kože kaj se napravila od stalnog delaja (*Umirući usporeno podigne svoje ruke i pokazuje dlanove*). Nigdar je ne mela lepe ženske roke kak pucke denes imaju. Njezine su bile muške. Vekše i širše kak moje. Oženila se mam z osamnajst jer su njezini meli preveč dece pa su ju dali ka se je rešiju. Niti je gostuvaje ne mela kak spada jer se se napravilo fčasi. Moj tati je bil dober čovek i dosta mlad dok ju je ženil. Ne ju je mel rada. I jega su oženili protiv vole. Normalno, znali su se mesec dni i to su se zihovali pod nadzorom. Neje ona to jemu ništ zamerila, razmela ga je, ali on ju i ne baš. Sejeno su meli pet dece. Ja sam bil najmlajši. Porodila me v štali kak i su decu prije. Sama je to se napravila. Ja ne znam kak, ali jenoga jutra se porodila, omotala dete, posprajla ga v krevet i rekla možo nek ga dojde glet. Nek dojde Jožija glet. I tak sam ja došel na svet i dobil ime. Tati se stal s kreveta, poglednul

me i to je to. Dale je se na joj ostalo, cela briga mojega življenja, od prvoga dneva, do njezinoga zadjega. Dobro, dok sam se ja rodil, jeni su već onda bili dosta veliki kak moja sestra štera je mela deset let. Onda joj je ona dosta pomagala. I tak kak smo rasli, smo odma počeli delati. Stariši su pazili na mlajše, a mama na se nas. Tatija ga tu ne bilo. Retko smo ga vidli doma. Kak su leta išla, tak smo ga vidli se meje i meje. Navek je negdi bil. Či je ne bil na cigleni de je delal, bil je na pijači. Posle bi se vrnul dimo dosta kesno, najel i dišel spat. Dok pa je ne delal v subotu ili nedelu je visel negdi pri pajdašaj, ili v goricaj pil gemište. Delal je nekaj dok je stvarno moral, kakti dok se kuruza pobirala, ili dok se klalo. Onda je moral biti doma jer bez jega ne bi mogli ništ napraviti. Ali dok smo mi muški zrasli, onda smo mi to se delali, on je ležal i hodal okoli. Dok smo bili još mali, zmislím se, on bi znal vejč put dojtí dimo pijan. (*Umirući sjetno uzdahne*) Onda je znalo biti hudo. Sam bi s čista mira zdigel roku i vudril je. Ali to je tak bilo normalno v ono vreme. Saku žensku se vudrilo tu i tam. I to se ništ ne skrivalo. Saki muški je moral pokazati što je gazda v hiži. Tak je i moj tati, od da znam za sebe, znal vudriti mamu po glavi, po oku, ka je bila sa plava. I to sam zato ka su si mogli videti. Ali bila je ona jako čvrsta. Ne se dala. Branila se kulko se mogla. Negda se ne mogla, ali negda se je i to jedino dok je tati bil čuda preveč pijani. Znali smo mi deca biti budni dok se tati vrnul pa bi gledali kak ju pljuska. Neje ništ rekla. Vidla nas je. Bila je stiha i trpela. Neje opče bečala. Čekala je ka tata završi i onda ga je spat posprajla. Odma posle i nas decu. Kak da se ništ ne zgodilo. A mi smo bečali, suze ronili i ronili. Bilo nam ju je fest žal. A i stepali smo se od straha ka tata i nas nebu bil. Ali neje, ona je ne dala. Za sebe ju je ne bilo briga, ali ne bi dala ka nami las z glave padne. Rom toga jenoga dneva šteroga se zmislím, je bila je sa črlena, vusnica joj se rasekla, ali se držala kak da je ništ ne bilo. Posle je došla do našega kreveta i pripovedala o Isusu dok je mali bil, kak je putuval i čuda izvodil. Vidite, ona je bila fest pobožna. Tak su ju vučili. I jedine priče štere je znala su bile te vjerske. Nekaj je i znala zmisliti. Ali nama je ne bilo bitno o čem se delalo jer je lepo pripovedala. I te noći, posle toga sega kaj joj se zgodilo, makar joj to ne bilo prvi pot niti zadji, si je zela deku i dišla vum gledat v nebo. Ja sam ne mogel spati pa sam dišel za jom makar je bilo fest kesno. Ona se srdila i rekla nek idem nazaj nutri ka se ne prehladim. Ali sam ne štel, nego sam se legel polek je. Neje ništ rekla, sam je hitila vogel deke na mene, a ja sam svoju glavu del na njezinu roku. I gledamo mi tak, dok se ne zablešči prva zvezda padalica. Ja sam ne znal kaj je to pa sam se prestrašil. Ali rekla je da se nemam čega bojati, da su to suze. I onda mi je objasnila da se to Sv. Lovro beči. Pa sam ja pital kak to ka ona ne beči jer ju je tata zbil. Rekla mi je onda da Sv. Lovro ima tak velike suze da beči i za nju. (*Umirući lagano uzdahne*) Nekak se čovek pred smrt vejč pot zmislí svoje mame. Jer ti je to mama. A i valjda jer je v joj se počelo.

Umirući umre. Dvoje scenaca iz kazališta ga iznose van. Zvuk odjavne špice.

•

4

Prostor šume u rano jutro. Damian stoji i pregledava svoju pušku kojom je toliko zaokupiran da ne čuje dolazak Glorije iza njegovih leđa. Ovaj put je odjevena u hlače i košulju, mušku odjeću onoga doba što isprva izazove čuđenje Damiana, iako ne kaže ništa po tom pitanju.

DAMIAN: Mislio sam da se nećete pojaviti.

GLORIJA: Bojim se da se nije. Jutros mu je loše.

Damian se lečne te okrene i promatra njezin stas, s time i samopouzdanje te određenu zrelost koju joj odjeća daje.

DAMIAN: Mislio sam da niste doputovali s njim.

GLORIJA: Stigla sam usred noći. Nikome nisam javila da dolazim zbog čega nitko nije ni znao. Čak ni moj otac, pa ni muž.

Damian kimne.

DAMIAN (*nonšalantno, kao da je obaveza*): I kako Vam je proteklo putovanje?

GLORIJA: U redu. Bilo je pomalo dugačko, ali sve se istrpi kad se hoće.

DAMIAN (*predavalački*): Pogrešno je što ste putovali usred noći. Tada je opasnost veća. Razbojnici vrebaju iza svakog ugla.

GLORIJA: Vjerujem da bih se dobro obranila od njih.

DAMIAN: Jedna je stvar vjerovati, a druga proživjeti. Vi ćete i dalje biti slabiji od njih čak i da se sukobite samo s jednim od njih.

GLORIJA: Imala sam pratitelje za zaštitu .

DAMIAN (*kiselo se nasmijavši*): Onda možemo samo biti sretni što je na kraju sve dobro završilo.

GLORIJA: Da.

Glorija se ljubazno nasmije dok Damian baci pogled na svoju pušku.

DAMIAN: Došli ste iz ljetnikovca?

GLORIJA: Tako je. Zbog toga se i putovanje odužilo.

DAMIAN: Mislio sam da ste bili kod njegovih. On često spominje kako ste u izvrsnim odnosima s njegovim roditeljima unatoč njihovoj starosti.

GLORIJA: Oni su meni kao baka i djed. Čak njihova dobrota nadilazi onu od moje prave krvne veze.

DAMIAN: Da, čuo sam nešto o tome. Vaš muž priča o Vama cijelo vrijeme

GLORIJA (*sa smiješkom*): I on o Vama. Nevjerojatno mu je kako ste prirodno uspostavili odnos. Često je prije poznanstva mislio da zbog razlike u godinama nikad ne bi mogao biti Vaš drug.

Damian se lagano, ali lažno nasmije.

DAMIAN: Moram Vas obavijestiti da sam dobio dojam da Vas ne poznaje u dubinu. Kada govori o Vama, više se usredotočuje na Vaš stas, na hodanje, na gracioznost, a ne na um, karakter, način promišljanja o određenim temama koje Vas krase.

GLORIJA: Bojim se da se tome ne čudim. Dapače, ja sam toga svjesna. Nitko ni jednu ženu ne poznaje na taj način jer je u društvu prihvaćeno poimanje žene kao tjelesnog bića bez istinske tvari unutar lubanje. Važan je samo sjaj u očima i tanki zglobovi na rukama i nogama.

DAMIAN: Kako sam dobio dojam iz ove Vaše opservacije, *Candide* nije pomogao da Vas muž gleda kao ženu sposobnu za rasprave.

GLORIJA: Bilo mu je simpatično što sam mu preporučila knjigu.

Damian se nasmije sebi u bradu te duboko udahne.

DAMIAN: Hvala na obavijesti o njegovu izostanku. Možete se vratiti u svoje odaje. Ovdje je hladno.

Damian krene u šumu sa spremnom puškom.

GLORIJA: Gospodine. Nisam ovdje samo da Vas obavijestim da moj suprug neće sudjelovati u lovu. Već sam ovdje da ga zamijenim.

DAMIAN: Nemojte se izrugivati. Molim Vas. Ako treba, ja ću Vas otpratiti.

GLORIJA: Ja Vam govorim istinu. Molim Vas da mi vjerujete.

DAMIAN: Vjerujem ja Vama, samo što sam istovremeno svjestan da ste Vi predelikatni za ovakav zadatak.

GLORIJA: Nemojte me podcjenjivati. Ja sam za ovaj izlet odjenula što je propisano. Ponijela sam i dalekozor kao što se nalaže. Već imam iskustva s lovom. Moj otac me naučio i često vodio kao malu dok još ništa previše nisam razumjela.

DAMIAN: Znači prvo ono što ste naučili je lov. Zanimljivo. Moja majka je mene naučila kako biti žrtva.

GLORIJA: Samo sam upijala znanje koje mi je otac prenosio.

DAMIAN: Da. Sve više ličite na njega.

Damian ponovno krene prema šumi dok Glorija stoji na mjestu.

DAMIAN: Idete ili ne?

Glorija se nasmije te krene za njima te se oni zajedno izgube u prostorima šume.

ANTIPJESMA PJESNIKA

Kad već moram

I ako je nužno

Kad nemam izbora

I kad sam pod prisilom

Pa hajde molim te

Kad si već predložio

Kad si me natjerao

Ajde molim te

Odaberi nešto zabavno

Samo da se pleše i pjeva

Da se bije i puca

Da se smije i seksa

Da nema tišine

I zvuka kiše

I dugih hodanja

Po beskrajnim alejama

Pričanja unedogled o unutarnjim demonima

I svjetskim krizama trećeg svijeta

Siromašnoj djeci na crnom kontinentu

Razornim poplavama na obalama rijeka

Smrtonosnim pandemijama na istoku svijeta

Da nema plakanja za umirućim

Samo ponosa za hrabrost

Da nema tužnog kraja

Dugih kadrova paljenja cigareta

I puhanja dima u zrak

Krupnih planova trepavica i pogleda

U prazninu mirnog mora

Sa zalaskom sunca

Kad puše maestral

Da nema sjetne glazbe

S trubama i fanfarama

I teškim otkucajima bubnjeva

Da nema tragičnih obiteljskih odnosa

Nego samo onih ljubavnih

Između mladog para

Za vrijeme zimske idile

Ili ljetne sparine

Na južnoj obali Francuske

Sa sretnim završetkom

Na kraju epizode

Ponedjeljkom i petkom

Prikladno za velike ode.

Moje tijelo oko tvojeg

U tom kratkom trenutku

Potražilo je nešto svoje

Izgubljeno u osnutku.

Kad već moram s tobom

Kad nikog drugog nemaš

Kad si sam

Kad sam ti ja jedina

Ili jedini

Predloži priču

Punu zapleta, uspona i padova

Da ne traje dugo

Da nije složena

Da nije previše kvalitetna

Da se nudi nešto novo svake minute

Da ne mislim i da ne uzdišem

Da zaboravim, da kratim dane.

Predloži mi nešto s poznatom strukturom

S početkom, sredinom i krajem

Da se naglasi svaki prijelaz

Da bude jasno tko tu koga

Zašto i kada

Zbog čega i s kojom posljedicom.

Da bude specijalnih efekata

I napete glazbe

U forte i crescendo

Da se držim za sjedalo

Lupkam nogom o pod

I iščekujem rasplet

Muke likova

I njihovo produhovljenje

Na kraju putovanja

Kada se svi sretnu i vesele

Puste suzu od sreće i zagrlje

Pa nakon što gitara ponovno zasvira

I pojavi se crni ekran s pokretnim riječima

Da ustanem sa zadovoljstvom

Što sam napokon dobre volje

I da krenem kući

S rijetkim osmijehom na licu.

Moje tijelo oko tvojeg

U tom kratkom trenutku

Potražilo je nešto svoje

Izgubljeno u osnutku

Na sceni se nalazi pet osoba koji gledaju u daljinu, konkretnije na sprovod čije se odvijanje ne vidi na sceni, ali se čuje jecanje žena. Vjetrovito je vrijeme, tmurno, u daljini se čuje grmljavina. Pet osoba odjeveno je u crne jednake kapute, te leđima okrenuto publici.

DJEVOJKA XY (*voice over, šapćući*): Ovo je najnapetiji dio, kada se svi sretnu, oni s jedne i s druge strane. Uskoro će početi malo pa malo razgovarati, iznositi optužbe, upirati prstima, ali i pištoljima. Podijelit će se u dva tabora, dok će jedna osoba pokušavati smiriti svađu. Naime, umro je njihov suradnik i još uvijek ne znaju tko je tome kriv. (*Djevojka duboko udahne*) Zaista složena radnja. Razumjeli bi da ste gledali od početka. Vidjeli bi kako se upoznaju, smiju zajedno, a vidi ih sad, podijeljeni i razjareni. (*Djevojka se pomalo podsmjehne*) Ali nisam ja ovdje zbog radnje. Znam je napamet. Ja sam ovdje zbog njega. Ovog drugog s lijeva. Da, njega. Čak i kad ne bih unaprijed znala gdje stoji, prepoznala bih ga po stasu i pomalo pogrbljenoj posturi. I evo, već treći put gledam ovu predstavu samo da bih ga vidjela i gledala dok istovremeno on mene ne može. Postala sam ovisna o voajerstvu njegova tijela jer, budimo iskreni, njegovu osobnost u ovom mediju ne mogu dohvatiti. Djelomično je preuzme lik, agent Andro u tajnoj operaciji spašavanja zemlje. Taj Andro svoje sugovornike gleda duboko u oči i to jedna sličnost koju dijeli sa stvarnom osobom. Postoje ti trenuci na kraju prvog čina i na sredini četvrtog, kad on preuzima većinu radnje i svojom se pojavom raširi po sceni. (*Djevojka sjetno udahne*) Ti su mi trenuci najmiliji. Većinski dolazim samo zbog njih. I tada sjednem što bliže pozornici. A to je jedino moguće ako kupim kartu ranije, čim izađe raspored kazališta. U protivnom nestanu najbolja sjedala, ona u prvim redovima s kojih možeš uspostaviti kontakt očima s glumcima. U mom slučaju s njim. Pa iako se nikad nismo susreli *vis a vis*, kad dođe vrijeme naklona ja ga gledam i hvatam njegovo lutanje pogleda po dvorani i kao dijete se poveselim kad uhvati moj, barem na jednu sekundu. Znam, znam. Nikad ga nisam srela, i ne znam tko je on zapravo. Ali pogledala sam sve intervjue i bio je tako simpatičan da sam se odmah zaljubila u njega. Da. Zaljubila. Volim ga. Mogla bih se udati za njega da me sad pita. Mi se razumijemo na neverbalnoj udaljenoj razini. Nas dijeli samo kazališna rampa. A to je tako romantično. I unatoč tome, poznajem ga u dušu. I on mene poznaje bez obzira na to što ne zna kako se zovem. Ali sigurna sam da me voli. Da. Vjerovali ili ne, to je sasvim moguće. Ali, evo. Sad će početi scena.

Glazba slična najavi sadržaja kompanije Netflix, PrimeVideo, HBO.

Likovi na sceni se nešto došaptavaju, postaju uznemireni da njih četvero izvadili pištolje i uperili jedni u druge, Andro i Biba nasuprot Cica i Done, dok Elena smiruje situaciju. Oni govore plošno, naglašeno, prijeteci gdje je svaka rečenica od presudne važnosti. Govore kao što govore u američkim špijunskim filmovima. Uz to, scenu cijelo vrijeme prati neprizorna napeta glazba tipična za ovakvu vrstu sadržaja.

ANDRO: Ovako nećemo daleko stići.

BIBA: Spustite pištolje.

CICO: Ovdje nismo mi opasnost, nego Vi.

DONA: Osveta je neizbježna.

ELENA (*jedina osoba koja nije izvadila pištolj, smiruje situaciju*): Molim vas, smirite se. Ovako nećemo ništa riješiti.

BIBA (*Eleni*): Tvoj je partner nastradao. Trebala bi tražiti osvetu.

ELENA: Neću je tražiti kod svojih kolega. Nisu oni krivi za njegovu smrt.

CICO: Možda ga nisu direktno ubili.

BIBA: Netko je morao dojaviti njegovu lokaciju.

CICO: A znali smo je samo nas petero.

ANDRO: Kako znamo da to niste bili vi?

Andro prstom upire u Cicu i Donu.

DONA: Otkrivanjem njegove lokacije, ugrozili bismo naš položaj.

BIBA (*ironično*): To je savršeno opravdanje u koje nitko ne bi smio posumnjati.

DONA: To je istina.

BIBA: Možda tvoja.

ELENA: Nećemo ga na ovaj način vratiti.

ANDRO: Ne. Ali možemo otkriti krticu u timu.

CICO: A to bi kao trebali biti mi?!

BIBO: Ne bi trebali, nego jeste.

DONA: Na snimkama će sve biti jasno.

BIBA: One neće ništa dokazati.

DONA: Onda će agencija preispitati okolnosti.

ANDRO: Dobro znamo da oni ovu smrt uzimaju kao slučajnost. Nesreća na radu. Slučajnost.

ELENA: Jer nije bilo indicija za sumnju.

ANDRO: Možda. Ali mi znamo da je ima.

ELENA: Možda je zaista nema. Agencija to najbolje zna.

BIBA: Osim ako netko ne radi iz agencije. A u suglasnosti je s neprijateljem.

ANDRO: Kao krtica.

DONA: Dobro znate da nemamo direktne veze s onima na vrhu. To bi možda imali vi.

ELENA: Molim vas. Mislim da trebamo odmor. Ovako više ne možemo. Trebamo ohladiti glave kako bismo mogli dalje razmišljati.

BIBA: I pronaći krivca.

ELENA: Da. Ali ne tako da krivnju svaljujemo jedni na druge.

BIBA: Ovo je samo prokazivanje istine.

DONA: U krivom smjeru.

ANDRO: Možda u dobrom. Kao što je bilo prije pet godina.

Andro pogleda u Donu zbog čega se ona uznemiri.

DONA: To je bila nesreća.

ANDRO: Kao i ovo.

DONA: Komisija me oslobodila.

ANDRO: Možda. Ali nikad te nije prestala nadgledati.

DONA: Što time želiš reći?

BIBA: Da znamo za tvoju povezanost s Filipom. Zna i Elena.

ELENA: On je bio samo moj poslovni partner.

ANDRO (Eleni): Možda si ti s njim bila u poslovnom odnosu. Ali to se ne bi moglo reći za sve ovdje.

Andro pozorno pogleda Donu te ona postaje sve uznemirenija.

DONA (vičući): Ja sam ga voljela!

ANDRO: Da. Ali on se nikad nije rastao od svoje žene.

BIBA: I odlučila si se na osvetu.

ANDRO (podrugljivo se nasmije): Sve ipak polazi od osobnog.

DONA: Ja ga nikad ne bih izdala.

CICO: Ona ga je uvijek branila. O čemu Vi govorite?!

BIBA: Ali ipak. Ona je tu, a njegova žena tamo jeca.

DONA: Ona nije imala pojima.

ANDRO: Jer joj on nikad nije rekao. I to te smetalo.

BIBA: I zato si mu zarila nož u leđa.

ANDRO: Prvom prilikom obavijestila neprijatelje.

BIBA: I izdala svog ljubavnika.

DONA (ekstravagantno): Ne! Ja sam ga voljela!

Dona puca u Andru. Biba u Donu. Cico u Bibu. A Andro s poda u Cicu. Elena u očaju uzima Cicin pištolj te ga prisloni sebi na glavu.

ELENA: Sve je to bila moja pogreška i ništa više.

Elena puca sebi u glavu i padne.

ANDRO (*s poda, u lokvi krvi, užasnuto Cici*): Ne! Što si učinio?!

CICO: Sve si to ti započeo.

Andro dođe do Elena te je gleda s poda.

ANDRO: Ona nije bila ništa kriva.

DONA: Nitko od nas nije. Oni su nas zavadili.

BIBA: Sad nas neće imati tko osvetiti.

ANDRO: Nemoj tako lako odustati. Još nije gotovo. Ne dok sam ja živ.

Andro s teškim naporom ustane na noge, drži se za trbuh te odlazi.

ANDRO: Upomoć, upomoć.

DJEVOJKA (*voice over*): A ne, ne. Nije ovo kraj. Andro će preživjeti i tražiti osvetu. Na kraju će pobijediti sve njih, te neprijatelje koji su ih zavadili i saznati da je Elena bila kriva za sve. Doduše ona je htjela pomoći, ali joj se zbog žutog kaputa i prodaje kineskog porculana sve izjalovilo. Bila je primijećena. No, to nije toliko bitno. Ionako se sve razumije bez prvog dijela. Vidi se izdaja, spašavanje, optužbe. Sve je umetnuto u jednu scenu. To je dobra dramaturgija. Da je zanimljivo, a opet sve jasno. Meni se to sviđa. Također je važno da je Andro preživio.

Djevojka se nasmije.

•

Žena u bež mantilu s šeširom na glavi i policajka prolaze scenom.

ŽENA U BEŽ MANTILU: Luisa, mislim da je ovo početak jednog divnog prijateljstva.

One odu sa scene.

•

S lijeva na desno prolazi mlada dama plačući i brišući suze s lica. Ona ode sa scene, ali se vrati kao da je pogriješila izlaz te ode na ulazna vrata.

•

Projekcija krupnog plana muškarca u rastrojenom stanju koji sjedi na kauču u stanu u gradu. Prikazuje se kako muškarac uzima cigaretu, pali je i udiše dim. Prizor se cjepka, vrti unatrag, dodaje se glazba, prizorom se manipulira kako bi se dobila još veća senzacija od cigarete.

•

Zvuk najave filma koji podsjeća na filmove kompanije 20th Century Fox.

Zatim glazba koja se pojavljuje na kraju filmova kad se situacija razriješi i kad su likovi spašeni. Hrvoje i Magdalena, u četrdesetima dolaze na scenu, ali svaki sa svoje strane i to neuobičajeno sporo. Oni se gledaju i smiju, sliježu ramenima te šire ruke. Ta njihova neverbalna reakcija i neprestano gledanje u oči traje nekoliko trenutka. Polako stanu korak bliže drugome. Govore plošno sa stalnim osmijehom na licu dok glazba svira u pozadini.

HRVOJE: Uspjeli smo.

Magdalena klima. Oni još stanu korak bliže jedno drugome.

MAGDALENA: Uspjeli smo. Tvoja ideja nas je spasila.

Još jedan korak bliže.

HRVOJE: Ne bi bez tebe. Ti si je uspjela ostvariti. Da nisi, oni pušači bi još bili ovdje.

Korak bliže.

MAGDALENA: Sad se napokon možemo vratiti normalnom životu i udisati čist zrak koji su nam zagađivali.

Oboje se smiju te se kad se približe se zagrlje, a zatim odmaknu.

HRVOJE: Jedva čekam taj dosadan život i lagan udah.

MAGDALENA: I ja.

Oni se ponovno zagrlje. Ide glazba, na projekciji počinje odjavna špica, samo što su slova nečitljiva. Može pisati bilo što. Hrvoje i Magdalena se u tom trenutku odmaknu jedan od drugog, kao da je snimanje završeno, kao da ne znaju kamo sa sobom. Magdalena izvadi cigaretu iz džepa, a Hrvoje upaljač te joj zapali.

MAGDALENA (*gleda prema režiji*): Hoćemo pet minuta pauze pa onda krenut dalje?

HRVOJE: Onda mogu i ja jednu zapalit.

Hrvoje izvadi cigaretu i zapali. Oni odu sa scene.

•

Na projekciji se prikazuje špica serije s glumcima koji glume u toj određenom uratku. Najavi sličnoj onoj od serije Law & order ili drugih serija sudske tematike.

Žena starije dobi sjedi na stolici, posramljeno i pogrbljeno. Smještena je blizu publike, ali njima okrenuta lijevim profilom. Uskoro dođe mladi smireni muškarac koji dovuče stari televizor na scenu. Zatim dođe do rampe i gleda publiku.

ODVJETNIK (*naglašavajući skoro pa svaku drugu riječ*): Ja sam ovdje sporedna osoba. Zato nemojte gledati mene, odvratite pogled, gledajte nju (*pokazuje na ženu*). Ona je ovdje zbog jedne stvari, zbog okolnosti, zbog zavjere. Ona je tu optužena za teški zločin koji nije počinila jer je samo htjela dobro, biti poštena, aktivna sugrađanka spremna pomoći. I u toj strasti, urođenoj altruističkoj strasti, ona se spotaknula na kamen, našla se na krivom mjestu u krivo vrijeme. Ali zato ste vi ovdje. U vašim rukama leži sudbina jedne žene. Otvorili ste dlan i prihvatili biti suci jednom slučaju. Zato sudite, ali i slušajte. Kao što ste otvorili dlan, otvorite svoje srce i sudite njime jednako kao i umom. Nemojte se smesti na smicalice tužitelja, na lažne izjave, na nebitne dokaze. Vjerujte karakteru, vjerujte životu jedne priproste žene koje je naučena na dobro, koju je obitelj učinila savjesnom osobom ovoga grada, čiji je otac bio ugledni policajac, a majka medicinska sestra. Vjerujte obitelji i naslijeđu. Ali jednako tako, draga poroto, vjerujte i pukoj slučajnosti koja se svakome može dogoditi, na koju svatko može naletjeti, (*pokazuje na osobe*) vi, vi, vi, ali i ja. Ali i ona. I zato nemojte gledati samo

mene, gledajte sebe, i gledajte nju koja nije različita od svih nas. Kojoj treba pružiti ruku empatije, ali i razumno suđenje bez smicalica. Zato sam ja ovdje da vam pokažem, dokažem i pročistim situaciju i to bez fige u džepu, bez potrebe da zamagljuje istinu koja je jedina bitna u ovome predmetu. I ako se oslonimo na nju, i samo nju, ja cijelim svojim tijelom vjerujem u sretni rasplet. Vjerujem da će moja klijentica biti oslobođena, da će dobiti pravdu. Duboko sam u to uvjeren. Hvala vam.

Odvjetnik upali televizor na kojem se prikazuje samo snijeg.

ODVJETNIK: E, sad, ja bih započeo s prvim dokazom. Prvim, ali presudnim.

•

Zvuk najave filma koji podsjeća na filmove kompanije MGM.

Na sceni su navješene apstraktne slike. Mlada žena u elegantnoj crvenoj haljini tridesetih godina proučava slike u prostranoj galeriji. Do nje dođe muškarac u elegantnom odijelu i stane kraj nje dok ona i dalje gleda sliku. Scena podsjeća na romantične komedije tridesetih (Screwball komedije) kada je djevojka često bila u nevolji iz koje ju je nevoljko spašavao muškarac. Njihova avantura često završava romantičnim odnosom. Likovi razgovaraju uzvišeno, čvrsto i brzo.

DON: Kad bi ova crvena bila crvenija, rekao bih da je ovo djelo velika umjetnost.

MARI: Molim Vas odmaknite se dalje. Cinizam u Vašem zadahu obezvrjeđuje veliki trud.

DON: Nazvao bih ovo trudom kad bi se zakonom potvrdilo da je ovaj umjetnik čuo za kist ili umjetnost.

Don se nasmije.

DON: No, sada za ozbiljno. Moramo krenuti. Oni bi svaki čas mogli ući.

MARI: Rekla sam da ću ovdje provesti barem trideset minuta.

DON: Za ovo bi trebalo i više od sata jer ja i dalje ne vidim poantu ovoga.

Don pokaže na sliku koju Mari promatra.

MARI: Ostavite se truda.

DON: Mislite da nisam sposoban dokučiti?!

MARI: Mislim da Vas moj otac ne plaća za to.

DON: On me plaća da Vas štitim. A ovo (*pokazuje na sliku*) je jedna stvar od koje Vas svakako treba obraniti. (*Don pročisti grlo*) Molim Vas. Ipak je ovo javni događaj i izloženi ste.

MARI: Zato i neće doći.

DON: Kao bivši policajac koji štiti kćer kriminalca, mogu reći da su oni za sve sposobni.

MARI: Kao kćer mafijaša, dovoljno sam svjesna svega za što su sposobni.

DON: Zaboravili ste reći razmažena. Ova galerija samo zbog Vas radi pola sata duže.

MARI: I Vi ste zaboravili reći bezobrazan. Ovoj galeriji će se isplatiti tih pola sata produženog rada.

DON: Nećete me uvrijediti koliko god pokušavali. Ovo je meni samo posao.

MARI: Onda ga radite.

DON: Ako mislite da je to lako, varate se. (*Don pogleda Mari od glave do pete*) Vaša odjeća mi svakako u tome ne pomaže.

MARI: Precrveno?

DON: Kad bi barem samo to bio problem.

Don pogleda u njezin dekolte.

MARI: Kao da nikad niste vidjeli grudi.

DON: Vidio sam ih više nego Vi. Ali ostali na ulici očito nisu.

MARI: Jel znate što kažu za psa koji laje?

DON: Nemojte me uspoređivati sa psom. Uvrijedit ćete ga.

Don se nasmije, ali Mari zanemari njegovu šalu na vlastiti račun.

MARI: Da ne grize. A Vi samo lajete.

DON (*ozbiljno profesionalno*): Imam dovoljno iskustva u policiji da bih lajao na mjesec. I upravo Vas to iskustvo drži podalje od njih.

MARI: Ne govorim o Vašem poslovnom uspjehu.

DON (*posprdno se nasmije*): Govorite o ženama.

MARI: Fiktivnim ženama.

Don se nasmije.

DON: Vi dobro znate koliko uniforma privlači žene.

MARI: Ne i mene.

DON: Ne i Vas. Ali privlačila je mnoge dame u nevolji.

MARI: U nevolji su se našle i kad su ušle u Vaš stan?

DON: Recimo da su bile vezane.

Don se podsmjehne.

MARI: Gadite mi se.

DON: Rekao sam Vam da uzalud trošite uvrede na mene.

MARI: Jer nemate duše.

DON: Duša?! Molim Vas, nemojte mi o tome govoriti. Za ovaj posao mi ona ne treba. A i da je imam, otežala bi mi rad.

MARI: Onda me prestanite promatrati ispod oka.

DON: O čemu Vi pričate?!

MARI: Vidjela sam Vas kad sam izlazila iz kuće.

DON: To je bila profesionalno opservacija. Opomenuo sam Vas da Vam je odjeća upečatljiva.

MARI: Samo se uvjeravajte u to.

Mari krene na drugu sliku.

DON: Vidjeli ste jednu. Kao da ste vidjeli sve.

MARI: Stvar je osjećaja.

DON: Molim?

MARI: Slike pobuđuju osjećaje. Zato ne možete ništa od ovoga shvatiti.

Don se ironično nasmije, ali prihvati igru.

DON: A je li?! Što ova pobuđuje kod Vas?

MARI: Samoću. Ova crna linija je odvojena od druge. Sama, tanka, ostavljena i suprotnog smjera.

DON: Podsjeća Vas na Vas.

MARI: Da.

DON: To razumijem.

Mari šuti nekoliko trenutaka.

MARI: Možemo krenuti.

DON: Nećete je kupiti?

MARI: Već jesam.

DON (*cinično*): Naravno.

MARI: Ne za sebe. Za Vas.

Mari ode, a za njom i Don, smijući se.

•

Scena je prazna. U pozadini se čuje vatromet, zatim slavlje ljudi. Zatim se čuje glazba. Pa premještanje namještaja. Pa ples i zabava, vikanje, pjevanje uz glazbu. Odjednom se čuje pucanj, ali se glazba i zabava ne stišava. Na projekciji se prikazuje kako muškarac vuče

drugog muškarca u prostranom dnevnom boravku. Za njim skakuće žena. Oboje su svečano odjeveni kao i upucani čovjek.

EDO: Jebemti. Pička mu materina. Pokvarilo mi cijelu večer. Ne mogu vjerovati. Jebemu.

GOGA: Nemoj ga vući po tepihu, ostat će mrlja.

EDO: Ostat će i na parketu.

GOGA: Marta to može obrisati. A tepih bi se trebao baciti. Znaš koliko sam ga platila. To je devina dlaka. Ne proizvode više ovakve.

EDO: A di da ga smjestim?

GOGA: Idemo s njim u podrum.

EDO: Da ga tamo vučem?

GOGA: Joj, trebali bi ga nositi. Di je ovaj koji ga je upucao? Mogao bi on pomoći.

Goga ode.

EDO (*vičući za njom*): Daj mi uzmi šampanjac. Ožednio sam.

•

S desna na lijevo idu dva muškarca, zagrljena i pijana. Dođu do rampe i smiju se da ne mogu doći do riječi. Kad shvate da ne mogu govoriti, samo nastave svoju putanju do izlaska, ali s nekoliko vrludanja.

•

Kućni telefon nalazi se nasred scene. On zvoni. Do njega dođe mlada djevojka Kika u odjeći osamdesetih, podigne slušalicu i javi se.

KIKA (*na telefon*): Halo... Aha... Da... Mhm... Razumijem... Nema nikog odraslog doma... Baš mene trebate?... Da, idem u školu... Da, imam smeđu kosu... Zovem se Kristina... Da... Volim sladoled... Ne, ne bih se preplatila... Mhm, mhm... Volim i napolitanke... Ne bih se ni

na to preplatila... Da... Moja razrednica se zove Jadranka... 8B... Pa dobro. Imam prijateljice... Tonka... Zajedno volimo gledati filmove... Ne bih se ni na to preplatila... Da, ponekad igramo i društvene igre... Kakav popust?... Ako bi ja i Tonka uzele zajedno?... A ako bi samo ja uzela?... I koliko je to igara odjednom?... Pa super... Ja?... 14... Ali volim strašne igre. Često dozivam duhove... Zumanjdi? Nisam čula. Baš se tako zove? Zumanjdi?... O čemu je to?... Oživljava mrtve. I ona dolazi u paketu?

Kika otvori ladicu od ormarića na kojem se nalazi telefon te izvadi kreditnu karticu. Ona zatim pogleda u publiku kao da je uljez u sobi. Zbog toga okrene leđa i tiho u telefon čita brojeve kartice.

KIKA (*oduševljeno na telefon*): Već sutra... Super. Hvala. Doviđenja.

Kika poklopi slušalicu te odskakuće natrag.

•

Scena je prazna poduži trenutak. Sa strane proviri starac.

STARAC (*publici*): A vi bi kao još?! Pa zar vam nije dovoljno? Sramota... Čovjek se umori da im se priušti malo zabave, a oni i dalje sjede. Ko trutovi. Daš prst, oni hoće ruku...

Starac ode razočarano mašući glavom.

•

5

Prostorom knjižnice s desna na lijevo prođe Damian. Nekoliko trenutaka u istom smjeru prođe Glorija. No, ona se odmah vrati te pogledava po prostoru. S lijeve strane dođe Damian te se zaustavi ispred nje. Na licu mu se jasno nazire osjećaj razočaranja što ga je pronašla.

GLORIJA (*uzbuđeno*): Tražila sam Vas.

DAMIAN (*hladno konstatirajući kao da nema što skrivati*): Da.

GLORIJA: Niste bili na ručku pa se nismo imali prilike pozdraviti.

DAMIAN: Imao sam obaveze koje sam morao pod hitno riješiti.

GLORIJA: Razumijem. Iskreno se nadam skorašnjoj Vašoj posjeti.

DAMIAN: Da, da. Svakako. Najavit ću se.

Glorija pruži ruku. Damian je na prvi mah ne želi primiti. Nakon trenutka neodlučnosti, primi njezinu ruku, lagano.

GLORIJA: Doviđenja. I nadam se da će vjenčanje proći u najboljem redu. Bojim se da grof i ja nećemo biti u mogućnosti biti dio tog veselja. Vjerujem, Vaša izabranica će Vas dovoljno usrećiti...

DAMIAN (*prekine je*): Poslužit će, kako je jednom prilikom izjavila moja majka.

GLORIJA: Sigurna sam da je to izrekla u dobroj namjeri.

Damian se kiselo nasmiješi te pročisti grlo.

DAMIAN: Iskrene čestitke. Ne znam je li to pravi način. Ali to je jedini koji znam.

GLORIJA: Na čemu?

DAMIAN: Vaš muž se pohvalio na skorašnjoj prinovi.

GLORIJA (*zacrveni se i pogleda u pod*): Rekla sam mu da ništa ne govori barem nekoliko tjedana.

DAMIAN: Rekao je samo meni u povjerenju. Nitko od ukućana ne zna. A i rekao sam Vam da ne prestaje pričati o Vama.

Glorija se sramežljivo nasmije.

GLORIJA: Ponekad vidi ono čega nema.

DAMIAN: Iskreno sumnjam. Više bih povjervao da ne vidi ono čega ima, nego da vidi čega nema.

GLORIJA: Sada samo pokušavate biti ljubazni.

DAMIAN: Ne. Ja sam iskren čak i toliko da Vam mogu reći da se zapravo ljutim na Vas.

GLORIJA (*iskreno zabrinuto*): Zbog čega?

DAMIAN: Znete, morali ste mi to svakako napomenuti kad smo odlazili u lov. Jedan takav teren za ženu u blaženom stanju nije prikladan. Moglo Vam se nešto dogoditi. Nikad to sebi ne bih oprostio. A ne bi ni nitko drugi.

GLORIJA: Niste znali. Krivnja bi bila samo moja. Slobodno se oslobodite pitanja – Što bi se dogodilo, kad bi se dogodilo. Neka Vam ono u životu ne predstavlja prepreku u ciljevima. Što je prošlo, neka ostane u prošlosti.

DAMIAN: Vi mislite da je to lako. Možda za neke...

GLORIJA: Mislim da je to nužno za kvalitetan život. U protivnom gledamo u prošlost dok naše tijelo stari pod teretom budućnosti.

DAMIAN: A što kod onih čije je tijelo mlado, ali duh polagano vene?

GLORIJA: Upravo o njima i govorim. Trebali bi se vratiti na pravi put. Jer života uvijek ima kad se živjeti hoće.

DAMIAN: A što ako se ne mogu vratiti na pravi put? Što ako žive u jednom trenutku, kao onom od prije godinu dana kad Vas je moja majka poslala...

Damian se naglo uznemiri te naglo ispusti ruku.

DAMIAN: Doviđenja i zbogom.

Damian ode sa spuštenim pogledom na lijevu stranu. Glorija jednako tako razočarano spusti pogled i ode, nešto sporije i sjetnije u suprotnom smjeru. Čuje se pucanj s lijeve strane.

ANTIPJESMA ANTIPJESNIKA

Ako ipak, kojim slučajem,
Možda u prolazu, onako usput
Odlučiš živjeti
Tada bi se po mojem mišljenju
Trebao okružiti ljutnjom.
Koja će te potjerati u inat
I prkos, na žestinu borbe
Za nepravdu
Koja se kao sjena šulja u tišini kraj zidova
Koja se odvija pred tvojim otvorenim očima
Koje bi širom trebalo otvoriti,
Te s njima pažljivo i sa sumnjom promatrati.
Jer će se, čovječe, sredstva i dalje
Dodjeljivati onima s imenom
Koji još uvijek ne znaju što rade
Ali dobro znaju kako to predstaviti
Na kavi u predvorju hotela
Nakon obilnog ručka
Trebalo se ponekad okrenuti oko sebe
Jer će se, čovječe, graditi na teretu siromašnih
Koji neće znati ništa

Niti imati pristup sagrađenom

Niti išta pitati.

Jer će govor mržnje postati

Dio dnevnih vijesti

Dio svakodnevice

Dio karaktera

Dio opravdanja

Dio obrane

Dio razuma.

Gledam njega, a ne vidim tebe

Koji me nakon svega, još uvijek vreba

Koji želi da me zatvori

Pogleda u oči, i željno progovori.

Dok ti graš u suzama

Tugujući za tragičnom sudbinom likova

Ne znajući što je točno tragedija

Ne vidiš onu svoju

Koja te omamila

Koja te usporila

Koja te pritislula

U sjedeći položaj.

Koja ti dopušta da dišeš
Onoliko koliko ona hoće
Da trošiš koliko se njoj prohtije
Da izgovaraš njezine riječi
Dok je istovremeno ne vidiš
Ne čuješ, ali je osjećaš,
Da supostoji

U svakom tvjeom usporenom pokretu

U svakom statičnom mišiću
Svakom lijenom protoku krvi
Od vrška prstiju do mozga.

Osjećaš, a ne vidiš njezin izvor

Ni adresu pošiljatelja

Ni njegovu svrhu

Osjećaš je, a nisi siguran kada,

Koliko jako

Zbog čega i kako.

Ali i dalje okrećeš oči

Od nevidljive sile prema

Reality showu

Društvenoj mreži

Internet portalu

Streaming servisu

Video kanalu

Jer tamo, vjeruješ, sve je vidljivo

I lakše razumljivo

I opuštajuće i bezbrižno.

Tamo problema nema,

Samo veselja i smijeha

Gledam njega, a ne vidim tebe

Koji me nakon svega, još uvijek vreba

Koji želi da me zatvori

Pogleda u oči, i željno progovori.

Ako trenutak dođe

Kad shvatiš da sve je to privid,

Ako te ljutnja razbudi

Pa koliko god gorka bila,

Ako odlučiš ustati

Neka to bude tvoj izbor

A ne od onih koji ti uzimaju.

Koji se ne srame

Da viču prazne riječi

Dok kupuju pune stanove

S dva kata u centru grada

A ti zbrajaš i planiraš
Kako da organiziraš
Troškove režija suterenske garsonijere
Drugorazredne hrane
I tramvajskog prijevoza
Od jedne plaće ili studentske stipendije.
Pa onda razmišljaš o kreditu i hipoteci,
Vlastitom nasljedstvu
O oranicama i šumama,
Voćnjacima i šupama,
O bakinim narukvicama,
I zlatnim zubima,
O porculanu u vitrini
I obiteljskoj štednji
Na knjižici, kartici ili oročenim računima
U eurima, kunama, funtama ili švicarcima.
Razmišljaš o bankarskom ropstvu,
I roditeljskoj kući
U selu iza sedam gora i sedam mora
Koja te čeka da se vratiš
Da u njoj sjediš i svjedočiš
Propadanju namještaja,
Crnilu crjepova

I starenju roditelja
Dok pred tvojim očima
Veliki snovi venu
I sadašnjost prelazi u prošlost
.
Gledam njega, a ne vidim tebe
Koji me nakon svega, još uvijek vreba
Koji želi da me zatvori
Pogleda u oči, i željno progovori.

Ako kojim slučajem
Dio tebe odluči uhvatiti trzaj
Danom mu po rođenju
I kad već ne može drugačije
Tada je najbolje živjeti u ljutnji.
Skrasiti se njome u toplim večerima
Kad razmišljaš o sljedećem danu.

Obgrliti je kao partnera
Nositi je na leđima,
Ne zazirati od nje
Ne se slomiti pod njom
Jer će te ona tjerati dalje,

Dalje od praga

Od ograde i neznatne ulice

U nesiguran svijet

I nestabilno vrijeme.

Da se iskažeš, pokažeš i dokažeš

Da imaš ideje, misao i glas

Da imaš mjesto i vrijeme

Da imaš želje i potrebe

Svojeg tijela i uma,

Svojeg postojanja!

Gledam njega, a ne vidim tebe

Koji me nakon svega, još uvijek vreba

Koji želi da me zatvori

Pogleda u oči, i željno progovori.

Kraj